

አብ ማሕበራዊ ደገፍ ዘሎ መሰላትን ግዴታታትን

1. እንታይ ዓይነት መሰላት ኢዩ ዘለኒ? Welche Rechte habe ich?

ንቁጠባዊ አምልኪትካ እንተ ፈረምኩም ኣቅሪብኩዮ ብማሕበራዊ ድሕነት ክቀርብ ኣለዎ፡ ከተማ ዊንተርቱር መልሲ ኸትረክናትኩም ጉዳይ ዝምልከቶ ዝባሃል ቤት ጽሕፈት ናይ ሶሲያልሂልፈ ሓገዝ ንምርካብ ፈረምኩም ንዘቕረብኩምዎ ከተማ ዊንተርቱር ዝተባህለ ዝህብ ትካል መልሲ ክህበኩም ኣለዎ፡

ብጽሑፍ ምእባይ ወይ ድማ ተቀባልነት ምስኣኑ ንዝገልጽ ናይ ጽሑፍ ውሳኔ ንምቅዋም ኣብ ውሽጢ 30 ማዕልቲ ን ትካል ቀንዲ ቤት ጽሕፈት Stadt Winterthur, Hauptabteilung Sozialhilfe / Asyl, Pionierstrasse 5, 8403 Winterthur ክተቀርብ ትኽእሉ ኢኹም፡

ብዛዕባኩም ዝሃብኩም ሓበሬታ ብመሰረት ሕጊ ብሕታውነት ሰሌዳታት፡

ሰራሕተኛታት ማሕበራዊ ምኽሪ ጥራይ እዮም ሕጋዊ ማሕበራዊ ረዲኤት (SHG) ከምኡውን

Asylfursorgeverordnung (AfV) ነቲ ንስኡናት ሓገዝ ናይ ምሃብ ሓላፍነት ዝውስን ናይ ፌደራል ሕጊ (ZUG) ብዝምልከት ኣገዳሲ ዝኾነ ዳታ ጥራይ እዮም ንስራሕ ክጥቀሙሉ ዘለዎም። ከም ተጠቃሚ ሓገዝ ንዓኹም ዝምልከት ዳታ/ሓበሬታ ናይ ምርኣይ መሰል ኣለኩም።

2. እንታይ ግዴታታት እዩ ዘሎኒ? Welche Pflichten habe ich?

2.1 ሓበሬታ ናይ ምሃብን ጽብጽብ ናይ ምሃብን ግዴታ

ንርስኻ ብብሕቲ ኣለሊኻ፡ ብዛዕባ ሰብካ ዚላዕል ከም ብዛዕባ መጻምድትኻ ወይ ናብታ እተመዝገበት ብጸይቲ ወይ ከኣ ንመጻምድትና ንኣሸኑ ደቅኻን ንእተኸታትሎም ደቅኻን ኣብ ብሕታውን ንንዘባውን ኩነታትካ ምሉእ ብምሉእን ብሓቅን መልሲ ትህብ፡

ኣብ ቤት ጽሕፈት ሶሲያልሂልፈ (Soziale Dienste) ከተፍልጥዎም ኣለኩም (ንኣብነት ገዛ ክትቅይሩ ከለኹም፡ መናብርቲ ሰብ ከተእትዉ ወይ ከተውጽኡ፡ ሓዳር ክትገብሩ) ። ከምዑውን ዝኾነ ምቕያር መጽንፈ ፍቓድ ወይ መንበሪ ፍቓድ ክሕበር ኣለዎ። ዝኾነ ዓይነት ናይ ጥሮታ ኣበል ወይ ናይ ኢንሹራንስ ንንዘብ ወይ ካብ ሳልሳይ ወገን ናይ ንንዘብ ሓገዝ እንተደኣ ረኺብኩም እዚውን ብቕልጡፍ ከተፍልጡ ኣለኩም። ምሳኹም ኣብ ሓይ ገዛ ተመዝጊቦም ከም ቤተሰብ ብሓዳር ወይ ከኣ ብዘይ ሓዳር ወይ ድማ ብጸታዊ ርክብ ናይ ሓባር ናብራ ዝነብሩ ከምኡውን ምሳኹም ንዝነብሩ ንኣሸቱ ደቅኹም ከተፍልጡ ኣለኩም፡ ብቀጻሊ ኣብቲ ናይ እንደኣ ዕረፍይቲ ናይ ምውሳድ ወይ ካኣ ወጻኢ ናይ ምኽድ መደብ ኣለኩም ኣቀዲምኩም ንጉዳይኩም ዝካታተል ሰራሕተኛ ቤት ጽሕፈት ሶሲያል (Soziale Dienst) ከተፍልጡን ፍቓድ ክትሓቱን ኣለኩም፡

ብመሰረት ናይ ዕረፍቲ ግዜ ንምውሳድን ናብ ወጻኢ ዓዲ ንምጋሽን መሰል ዮብልኩምን፡ ኣብ ቦታኹም ዘይምህላው፡ እቲ ዝግበረልኩም ሓገዝ ወይ

ብመሰረት ሶሲያልሂልፈ ሕጊ ሕጻኡ 18ን ዓንቀጽ 28 (Sozialhilfeverordnung (SHV) ኣብ ናይ ንንዘብ እቶትኩምን ንብረትኩምን ከምኡውን ውልቃዊን ቤተሰባዊ ኩነታትኩምን ወይ መንበሪ ቦታኹምን ዘጋጥም

2.2 ደገፍ ምንካይ Minderung der Unterstützungsbedürftigkeit

ዝኾነ ሰብ ንናይ ማዕልታዊ ናብርሑ ንኸማሓድር ብቁዕ ንንዘብ እንትዘይብሉ ወይ ካኣ ብወቅቱ ንናብር ዝኣክል እንተዘይተማሊኡ ብሶሲያልሂልፈ ሕጊ ዓንቀጽ (14 SHG) መሰረት ሓገዝ ናይ ምርካብ ኣለዎ፡ በዚ ጽንፈሓብ እዚ ተደሪኹ ናይ ሶሲያልሂልፈ ሓገዝ ዝግበር እንተደኣ ሓይ ሰብ ወይ ካብቲ ዘለዎ ኣጸጋሚ ኩነታት ንባዕሉ ነጻ ናይ ምውጻእ ዓቕሚ ክስእን ከሎ ጥራይ ኢዩ፡ ስለዚ ንኹሉ ኣጋጣሚታት ክትጥቀሙሉ ትግደድ ኢኻ፡ ብሕታውን ንንዘባውን ኩነታትካ ንምምሕያሽ፡ ናይ ሶሲያልሂልፈ ሓገዝ ዝግበረሉ ሰብ ብሸነሽ ሙያዊ ስልጠናን ሕብረተሰባዊ ምውህሃድን ንቁሕ ዝኾነ ተሳትፎ ክገብር ኣለዎ (ንሕብረተሰባዊ ተሳትፎ ዘቃላጥፋ ተቀባልነት ዘለዎ ማሕበራዊ ስራሓት (Integrationsmassnahmen) ኣብ ርእሲ ቅድሚ ናይ ሶሲያልሂልፈ ሓገዝ ምርካብኩም ኩሉ ካልእ ክትረኽብዎ ትኽእሉ ኣገዛት ተግባራዊ ንምግባር ክትፍትኑ ኣለኩም (ማዕልታዊ ናይ ኣባል፡ ናይ ጥሮታ፡ ኣባል፡ ናይ ቤተሰብ ኣባል ምስ መርዓን ቆልዑን ዝተታሓሓዘ ክፍሊት፡ ምስ ሙያዊ ስልጠና ዝተታሓሓዘ ክፍሊት)። ኣገባብ ዘለዎም ኮይኖም ስጋዕ ዝተረኽቡ እዚኦም ኩሎም እቶት ናይ ቤት ጽሕፈት ሶሲያል ዲንስት (soziale Dienste) ክኾኑ ኣለዎም።

2.3 ምስ ኩነታትን ጥቅምታትን ተሰማሚዕካ ምኽድ Befolge von Auflagen und Leistungskürzung

ከም ሕጊ ዓንቀጽ 21 ሶሲያልሂልፈ ሕንፃዕ ዓንቀጽ 23 §21 SHG und § 23 SHV ከምኡውን § 17 ሕንፃዕ AfV እቲ ቤት ጽሕፈት ሶሲያል ዲንስትቤራቱን ብጽሑፍ ከፍልጥኩም ኣለዎም፡ ንኣብነት ተቐባልነት ዘለዎም ስራሓት ንኸትሰርሑ ወይ ካኣ ማሕበራዊ ተሳትፎኹም ዘጠናኽሩ ዕዮታት። እንተደኣ ነዘም ዝተዋህበኩም ዕዮታት ዘይኣማሊእኩም ካብቲ ዝግበረልኩም ሓገዝ ከምዝቕነስ ወይ ካኣ ፈጸሙ ከምዝሰረዝ መጠንቀቂታ ተዋሂብኩም እንተደኣ ዘይማሊእኩም ካብቲ ንመንባብሮ ዝዋሃበኩም ንንዘብ ክሳብ 30 % ኪኸውን ይኽእል እዩ መሰረታዊ ዜድሊ ነገራት (GBL) ነኮዩ ወይ ኬቃረኡ እዩ፡ ናይ ምትሕንፍጽ ክፍሊት ወይ ናይ ኣታዊ እጃም ኪንኪ ወይ ኪነውሕ ይኽእል እዩ (5 24ን 24 ን SHG ከምኡውን ን 17 Abs. 1 AfV) .

2.4 ንኣተደኣ ናይ ምሕጋዝ ግዴታ

ሕገ ዓንቀጽ 328 ን (Art. 328 ከምኡውን 329 ናይ ሲቪልላዊ ኮድ): ቁጠባዊ ደገፍ እንተ ረጅሲ ማሕበራዊ ምክሪ ከከም ቁጠባዊ ክእለቶም ነዚ እዮም ዘለው፡

2.5 ሕጋዊ ተግባር እንተ ኣጋጢሙ ናይ ወጻኢ ግዴታታት Rückerstattungspflichten

ከም ተጠቃሚ ሓገዝ ንባዕልኹም፣ ንብዓልቲ ቤትኩም/ ብዓል ቤትኩም፣ ምሻኹም ተመዝጊባ/ተመዝጊቡ ንትነብር/ንዝነብር መናብርትኹም ከምኡውን ንኣናጃኹ ደቅኹም ዝውሃብ ሓገዝ ሶሲያልሂልፈ (Sozialhilfeleistungen) ኣብ ታሕቲ ተጠቐሶም ዘለዉ ኩነታት እንተደኣ ተፈጢሮም ብሶሲያልሂልፈ ሕገ ዓንቀጽ 27 (§ 27 SHG ከምኡውን § 18 ሕንፃፅ 2 AfV) መሰረት እቲ ዝተዋህበ ሓገዝ ሶሲያልሂልፈ ብሙልኡ ንክትመልሱ ትግደዱ፣

- እንተደኣ ንዓኹም ወይ ካኣ ነቶም ኣብ ላዕሊ ተጠቐሶም ዘለዉ ሰባት ሶሻል ፈርሲኽኡንግ ወይ ናይ ግሊ ኢንሹራንስ (Sozial- oder Privatversicherungen) ንድሕሪት ተመሊሱ ንዝነበረ ጊዜ ተፈቐዱልኩም (ንኣብነት ናይ ስራሕ ዝሰኣኑ መዓልታዊ ክፍሊት (Taggelder der Arbeitslosenversicherung) ፣ ብምክንያት ኣካል ጉድኣት ዝኸፈል ናይ ኢንሹራንስ ካሕሳ (Invalidenversicherung)፣ ናይ ሓደጋ ኢንሹራንስ ክፍሊት (Unfallversicherung)፣ ናይ ጥሮታ ክፍሊት (Pensionskasse (BVG) ወይ ካኣ ንስኡናት ኣረጋውያን ሓገዝ ካብ ዝገብር ትካል (Amt für Zusatzleistungen)) ወይ ካኣ ካብ ሳልሳይ ወገን ክፍሊት እንተረኹብኩም (ሶሲያልሂልፈ ሕገ ዓንቀጽ 27 ንኡስ ዓንቀጽ 1 ፊደል U (§ 27. 1 lit. a SHG ከምኡውን § 18 ሕንፃፅ 2 AfV)) ። መሊስኩም ክትከፍልዎ ዘለኩም ናይ ገንዘብ መጠን ክንደይ ከምዝኾነ ዝውሰን ኣብቲ ሶሲያልሂልፈ ሓገዝ ትወስዱሉ ንዝነበርኩሙሉ ጊዜ ንድሕሪት ተመሊሱ ንዝኸፈለኩም ናይ ኢንሹራንስ ክፍሊት ዝሸፍኖ ጊዜ እዩ፣
- ንስኹም ወይ ካኣ ካብቶም ኣብ ላዕሊ ተጠቐሶም ዘለዉ ሰባት ሓደ ብዉርሻ፣ሎተሪ ብምስዓር ባዕሉ/ባዕላ ሰራሑ/ሰራሓ ዘጥረዮ/ዘጥረዮ ከይኮነ ብኸልእ መንገዲ ዝሓሸ ናይ ገንዘብ እቶት

2.6 Rückerstattungspflicht

እንተተረኹቡ ሶሲያልሂልፈ ሕገ ዓንቀጽ 27 ንኡስ ዓንቀጽ 1 ፊደል A (§27 Abs. 1 lit. b SHG) ፣ ብሰንኪ ወይ ድማ ሶሲያልሂልፈ ብሕገ ሶሲያልሂልፈ ዓንቀጽ 26 ፊደል U (§ 26 lit. a SHG) መሰረት ብሙልኡ ክምለስ ኣለዎ። እንተደኣ እቲ ካብ ሶሲያል ዲንስተ ዝተቐበልኩም ናይ ገንዘብ ሓገዝ ካብቲ እቲ ናይ ሓገዝ ዝህብ ትካል ዝመደበሉ ኣጣቓቕማ ወጻኢ ተጠቐምኩሙሉ እሞ ብሰንኩ እተን ሶሲያል ዲንስተ መሊሰን ከምዝኸፍሉ ማለት ካልኣይ ጊዜ ከምዘውጽኣ ኮይነን እውን ብሰሲያልሂልፈ ሕገ ዓንቀጽ 26 ፊደል A (§ 26 lit. b SHG) መሰረት እቲ ብሰንኩ ዝወጸ ገንዘብ ብሙልኡ ክምለስ ኣለዎ። ከምዚ ዝኣመሰለ ሓገዝ እውን ብሰሲያልሂልፈ ሕገ ዓንቀጽ 24 ንኡስ ዓንቀጽ 1 ፊደል U ቁጽሪ 5 (§ 24 Abs. 1 lit. a Ziff. 5 SHG) መሰረት ናይ ሓገዝ ምቕናስ ከስዕብ ይኸእል እዩ።

እንተደኣ ሓገዝ ክወስድ ዘይግብኡ ሰብ ናይ ሓገዝ ገንዘብ ወሲዱ ኣገባብ ከምዘይብሉ ምህብታም ተወሲዱ እቲ ገንዘብ ብሙልኡ ናይ ምምለስ ግዴታ ኣለዎ ብተመሳሳሊ ኣተገባብራ ሕገ ዓንቀጽ 62ን ቀጻልቲ ዓንቀጻትን (analoge Anwendung von Art. 62 ff. Obligationenrecht) ። ከምዚ ዝኣመሰለ ዘይግባእ ገንዘብ እንተታሓላሊፉልኩም ብቐጽበት ነተን ሶሲያል ዲንስተ ኣፍሊጥኩም ነቲ ገንዘብ ክትመልሱለን ኣለኩም።

ሓበሬታ እተን ቤት ጽሕፈታት ሶሲያል ዲንስተ ነቲ ናትኩም ናይ ሓገዝ ምርከብ መሰልን ምስ ሳልሳይ ወገን ዘለኩም ሓፈሻዊ መሰላትን ንክጸርዩ ይግደዳ እየን። በዚ ምክንያት ኣብ መጀመርታን ኣብቲ ሓገዝ ትረኽቡሉ እዋናትን በብግዚኡ ስቴትመንት ናይ ባንኪ ሕሳብኩም (AHV- Kontoauszug) ናብ ናይ ሶሲያል ፈርሲኽኡንግ ትካል ይልኣኽ እዩ። ብተወሳኺ በብግዚኡ ኣብ ቤት ጽሕፈት ትራፊክ ናይተን ካንቶናት ሕቶ ይቐርብ እዩ።

እንተደኣ ጥርጣረ ናይ ዘይሕጋዊ ገንዘብ ሓገዝ ምቕበል ተፈጢሩ እተን ሶሲያል ዲንስተ ብመሰረት ሕገ ሶሲያልሂልፈ ዓንቀጽ 18 ንኡስ ዓንቀጽ 4፣ ዓንቀጽ 47c ምስ ዓንቀጽ 48 ንኡስ ዓንቀጽ 2 ን ሕንፃፅ ዓንቀጽ 27 (§ 18 Abs. 4, §47c und §48 Abs. 2 SHG sowie §27 SHV) ከምኡውን ነቲ ሓበሬታ ናይቲ ተቐባሊ ሓገዝ ንኣብነት ካብተን ዝምልከተን ቤት ጽሕፈታት፣ ካብ ውሃብቲ ስራሕ ወይ ኣካሪይቲ ገዝ ክጸርዩን ካብ ሳልሳይ ወገን ሓበሬታ ክወስዱን መሰብተወሳኺ እንተደኣ ዝኾነ ሰብ ንባዕሉ ወይ ንኸልኣት ሓቂ ዘይብሉ ወይ ዘይተማልኦ ቃል፣ ዘጋጥም ወይ ኣጋግዩ ብኸልእ መልክዕ ዘይሕጋዊ ሓገዝ ከምዝረከብ እንተጌሩ እተን ሶሲያል ዲንስተ ናይ ከተማ ዙሪካ ብመሰረት ናይ ስዊዘርላንድ ናይ ወንጀል ሕገ ዓንቀጽ 148U (Art. 148a Schweizerisches Strafgesetzbuch (StGB)) ክሲ ንክምስርታ ይግደዳ እየን። እንተደኣ ኣጭበርቢርኩም ብምጭብርባርኩም ከም ዓንቀጽ 146 ናይ ወንጀል ሕገ (Art. 146 StGB) ክሲ ከስዕበልኩም ከምዝኸእል ክትፈልጡ ኣለኩም። ሓደ ብናይ ወንጀል ሕገ ዓንቀጽ 148U ወይ ዓንቀጽ (Art. 148a oder Art. 146 StGB) መሰረት ዝውሃብ ፍርዲ ንወጻእተኛታት ካብ ስዊዘርላንድ ናይ ምስጉዋግ ሳዕቤን ከምጸሎም ይኸእል እዩ።

3. እተን ሶሲያል ዲንስተ ናይ ከተማ ዊንተርቱር እቲ ንወጻእተኛታት ዝግበር ኣካያይዳ ናይ

ሓገዝት Meldepflicht an das Migrationsamt

ብሕገ ደግደዳ እየን። ንግዚኡ ዝተቐበሉን ሕጋዊ ፍቓድ ዝተወሃቡን ስደተኛታትን ልእል 15 ዓመት ኣብ ስዊዘርላንድ ዝተቀመጡ ስደተኛታት ናይ ምሕበር ግዴታ ይገብሎምን። ምውሳድ ገንዘባዊ ክፍሊታት ድሕንነት ምስራዝ መጽንፈ ፍቓድ ወይ መንበሪ ፍቓድ ከምኡውን ምውራድ መንበሪ ፍቓድ ክስዕብ ይኸእል። እዚ ብቤትጽሕፈት ስደት ይግበር እዩ።